МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ РОБОТОТЕХНІКИ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Анатолій ТКАЧУК
«28» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Основи наукових досліджень»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 11 Математика та статистика
спеціальність – 113 Прикладна математика
освітня програма – Штучний інтелект та аналіз масивів даних

Кафедра штучного інтелекту та математичного моделювання

Силабус склав(ла) доцент кафедри штучного інтелекту та математичного моделювання, к.т.н., доцент Тетяна ФУРС

Силабус затверджений на засіданні кафедри штучного інтелекту та математичного моделювання, протокол № 1 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.т.н., професор Олена МІКУЛІЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Штучний інтелект та аналіз масивів даних», протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Штучний інтелект та аналіз масивів даних» к.т.н., доцент Олексій ПРИХОДЬКО

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/3523

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Основи наукових досліджень»

Освітня програма	Штучний інтелект та аналіз масивів даних
Галузь знань / Спеціальність	11 Математика та статистика / 113 Прикладна математика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 8
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.т.н., доцент Тетяна ФУРС електронна пошта: t.furs@lntu.edu.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Надання здобувачам освіти знань з питань основ реалізації наукових досліджень, розвиток їх практичних вмінь і навичок розв’язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

Завдання: − вивчення основних понять наукового дослідження та структурних елементів науки;
− набуття теоретичних знань та ознайомлення здобувачів освіти із класичними, сучасними та перспективними методами та методиками проведення наукових досліджень, їхнього застосування на різних етапах написання наукових робіт;
− вивчення законів, закономірностей та принципів наукових досліджень;
− ознайомлення із організацією наукового дослідження та основними його етапами;
− отримання здобувачами освіти теоретичних знань і практичних навичок стосовно процесу оформлення наукового дослідження;
− розвиток у студентів креативного мислення при розв’язанні навчальних та виробничих завдань на основі наукового підходу із використанням цифрових технологій.

Пререквізити: Ділова українська мова та академічне письмо, Іноземна мова

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладної математики у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування математичних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, в тому числі методів машинного навчання і штучного інтелекту та їх застосування до аналізу масивів великих даних.

ЗК01 — Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04 — Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК05 — Здатність проведення дослідження на відповідному рівні.

ЗК07 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09 — Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ЗК11 — Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК14 — Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16 — Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

ФК11 — Здатність до організації роботи колективу виконавців, приймання доцільних та економічно обґрунтованих організаційних та управлінських рішень, забезпечення безпечних умов праці.

ФК12 — Здатність до пошуку, систематичного вивчення та аналізу науково-технічної інформації, вітчизняного і закордонного досвіду, пов’язаного із застосуванням математичних методів для дослідження різноманітних процесів, явищ та систем.

ФК15 — Здатність брати участь у складанні наукових звітів із виконаних науково-дослідних робіт та у впровадженні результатів проведених досліджень і розробок.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції	Практ./ Семін./ лаб	Самост. робота	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні аспекти проведення наукових досліджень.								
1	Тема 1. Основні визначення та поняття у науковому дослідженні.	1	4	8	13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ФК12
2	Тема 2. Організація проведення наукових досліджень в Україні.	2	4	8	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ЗК16, ФК11, ФК12
3	Тема 3. Методологія наукових досліджень та її види.	1	4	9	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ФК12
4	Тема 4. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження	2	4	8	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ФК15
5	Тема 5. Теоретичні методи наукового дослідження.	1	4	9	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ФК15
Змістовий модуль 2. Організація науково-дослідного процесу та оформлення результатів наукових досліджень.								

№	Назва теми	Лекції	Практ./ Семін./ лаб	Самост. робота	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
6	Тема 6. Зміст та складові науково-дослідного процесу.	1	5	8	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ЗК09, ЗК11, ЗК14, ЗК16, ФК11, ФК12, ФК15
7	Тема 7. Організація пошуку наукової інформації її обробки та представлення.	2	4	9	15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ЗК09, ЗК11, ЗК14, ЗК16, ФК11, ФК12, ФК15
8	Тема 8. Планування наукового дослідження.	1	4	9	14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ЗК16, ЗК09, ФК11, ФК12, ФК15
9	Тема 9. Форми відображення результатів наукових досліджень.	2	5	8	15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ФК15
10	Тема 10. Академічна доброчесність у навчанні та наукових дослідженнях.	1	4	8	13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО5, МО6, МО7, МО8, МО9	ЗК01, ЗК04, ЗК05, ЗК07, ЗК09, ЗК11, ЗК14, ЗК16, ФК11, ФК12, ФК15
	ІЗ/КПІЗ			10	10			
	Разом	**14**	**42**	**94**	**150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО5 — командні проєкти; МО6 — есе; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 — презентація та виступи на наукових заходах; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН14. Виявляти здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.

ПРН15. Уміти організувати власну діяльність та одержувати результат у рамках обмеженого часу.

ПРН16. Демонструвати навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в команді.

ПРН17. Уміти здійснювати збір, опрацювання, аналіз, систематизацію науково-технічної інформації, уникаючи при цьому академічної недоброчесності.

ПРН18. Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень зі спеціалістами та суспільством загалом.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 17 – Партнерство заради сталого розвитку

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (30 %) + залік (30 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Основні визначення та поняття у науковому дослідженні.

Наука та її складові. Функції та значення науки. Види наук. Структурні складові науки. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об’єкт, предмет, мета, завдання, основні форми. Основні види наукових досліджень.

Тема 2. Організація проведення наукових досліджень в Україні.

Становлення науки в сучасній Україні. Характеристика наукових структур та закладів в Україні, їх завдання та особливості. Структура організації проведення наукових досліджень в Україні. Фундаментальні та прикладні дослідження.

Тема 3. Методологія наукових досліджень та її види.

Методологія наукових досліджень, види. Поняття методу та методології.
Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Загальнонаукові принципи дослідження. Поняття академічної доброчесності.

Тема 4. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження

Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження: вимоги та етапи проведення спостереження.
Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення. Педагогічний експеримент та етапи його проведення. Інші емпіричні методи дослідження: опитування, опитування-інтерв’ю, анкетні опитування, бесіда, рейтинг, експертна оцінка, метод колективних експертних оцінок, метод асоціацій та аналогій. Сутність гіпотези, її особливості.

Тема 5. Теоретичні методи наукового дослідження.

Сутність теоретичних методів наукового дослідження. Послідовність проведення теоретичних досліджень. Характеристика основних теоретичних методів наукового дослідження: аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння, формалізації, абстрагування та моделювання. Поняття моделі, вимоги, які до неї ставляться, види, особливості побудови.

Тема 6. Зміст та складові науково-дослідного процесу.

Основні стадії науково-дослідного процесу. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна, дослідна стадії та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів. Процедура вибору наукової проблеми.

Тема 7. Організація пошуку наукової інформації її обробки та представлення.

Системи обліку науково-технічної інформації. Облік періодичної інформації та навчальної літератури. Система універсальної десяткової класифікації (УДК) та бібліотечної класифікації (ББК). Організація пошуку наукової інформації та її обробки. Автоматизовані системи пошуку інформації. Особливості пошуку інформації в Інтернеті.

Тема 8. Планування наукового дослідження.

Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напряму дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Основи аналітичної обробки результатів моделювання технічних систем.

Тема 9. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Форми викладу матеріалів дослідження. Монографія, автореферат дисертації, препринт та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези доповіді, реферат. Винахідницька діяльність: патент на винахід (корисну модель), ліцензія. Усна передача інформації про наукові результати.

Тема 10. Академічна доброчесність у навчанні та наукових дослідженнях.

Академічна доброчесність згідно Закону України «Про освіту». Поняття плагіату, критерії визначення. Сервіси перевірки на плагіат. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату при підготовці курсових робіт та наукових статей.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Основи наукових досліджень» виконується упродовж семестру. Виконання його є обов’язковою умовою успішного вивчення курсу та отримання позитивної оцінки.

Метою виконання індивідуального завдання є застосування теоретичних знань дисципліни для розв’язання задач і вправ, розвиток навичок самостійної роботи, систематизація знань, поглиблене вивчення окремих питань. Індивідуальне завдання захищається під час семестру у години, виділені для індивідуальної роботи. При виконанні та оформленні індивідуального завдання студент може використовувати рекомендовану літературу, методичні вказівки, інтернет-ресурси. КПІЗ оцінюється за 100-бальною шкалою. Виконання КПІЗ є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту.

Завдання КПІЗ з дисципліни «Основи наукових досліджень»:

1. Визначити тему, об’єкт, предмет наукового пошуку (за рекомендацією викладача або за власними інтересами.

2. Знайти не менше 10 наукових джерел (не менше 2 іноземною мовою) за обраною темою. Скласти список літератури відповідно до стандарту.

3. Написати та оформити тези (статтю) за обраною темою.

4. Створити презентацію проведеного дослідження.

5. Підготувати усну доповідь.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Основи наукових досліджень: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Штучний інтелект та аналіз масивів даних» галузі знань F Інформаційні технології спец. F1 Прикладна математика денної та заоч. форм навч. / уклад. Т. В. Фурс. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 72 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3366

2. Основи наукових досліджень : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Штучний інтелект та аналіз масивів даних» галузі знань F Інформаційні технології спеціальності F1 Прикладна математика денної форми навч. / уклад. Т. В. Фурс. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 31 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/782

3. Основи наукових досліджень : метод. вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Штучний інтелект та аналіз масивів даних» галузі знань F Інформаційні технології спеціальності F1 Прикладна математика денної форми навч. / уклад. Т. В. Фурс. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 32 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/780

Праці інших авторів:

4. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.

5. Дударєв І., Кузьмін О. Практикум з методології наукових досліджень. Одеса: Олді+, 2023. 278 с.

6. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

7. Педагогіка XXI століття: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія : у 2 ч . Ч. 1 / відп. за випуск О. Є. Карпенко.Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2021. 504 с.

8. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.

9. Основи наукових досліджень. Курс лекцій. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра / О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.

10. Титаренко О.О. Основи наукових досліджень : монографія. Вид. друге, перероб. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2025. 292 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

11. Mikulich O., Furs T., Shemet V., Bondarskii O. Powder Modifier Effect on the Mechanical Behavior of Polyurethane Foams // Procedia Structural Integrity. 2026. Vol. 81. P. 210–215. DOI: 10.1016/j.prostr.2026.03.036. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4325

12. Мікуліч О. А., Фурс Т. В., Семенишин Н. Ю., Гулай О. І., Шемет В. Я. Вплив силіконової добавки на структуру і механічні властивості пінополіуретанів. Наукові нотатки. 2025. № 82. С. 156-161. https://doi.org/10.36910/775.24153966.2025.82.24

13. Mikulich O., Hulay O., Furs T., Shemet V. Strength and mechanical characteristics of modified polyurethane foams. Procedia Structural Integrity. 2024. № 59. P. 460-465. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4573

14. Riabchykov M., Furs T., Alexandrov A., Tsykhanovska I., Hulai O., Shemet V. Specified parameters in designing porous materials using magnetic nanotechnologies. Journal of Engineering Sciences (Ukraine). 2023. Vol. 10(2). P. 56–62. DOI: 10.21272/jes.2023.10(2).c7. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3881

15. Гулай О. І., Шеме, В. Я., Фурс Т. В. Змішане навчання як сучасний освітній тренд. Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти. 2022. № 1 (2). С. 407–414. https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.16622

16. Гулай О., Шемет В., Фурс Т. Чат GPT у організації наукових досліджень студентів. Цифрова трансформація: виклики та стратегії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 25 лютого 2025 р., м. Луцьк: ЛНТУ, 2025. С. 216-218.

17. Mikulich, O., Furs, T., & Shvabyuk, V. (2024). Changes in the Mechanical Characteristics of Polyurethane Foam under Multi-Cycle Loading: Experimental Study. Materials Science Forum. Vol. 1141. Pp. 79-83. DOI: 10.4028/p-TmSK9R / URL: https://doi.org/10.4028/p-TmSK9R

18. Приходько О.С., Захарчук В.В., Фурс Т.В. Оцінка міцності та деформаційної поведінки пінополістиролу XPS для конструкцій БПЛА при циклічних навантаженнях. Інновації у будівництві: тези доповідей X Міжнародної науково-практичної інтернет конференції, 15 травня 2025 р., м. Луцьк, ЛНТУ, 2025. С. 49-51.

Праці інших авторів:

19. Назаровець С.А. Кількісний аналіз спільних публікацій українських науковців з нобелівськими лауреатами 1994—2018 рр. у окремих галузях науки. Наука та інновації. 2020. Т. 16, № 5. С. 110-117.

20. Луговий В., Калашнікова С., Слюсаренко О., Таланова Ж. Нобелівські лауреати і топ-заклади вищої освіти, країни та континенти з передовим університетським потенціалом. Вища освіта України. 2013. Вип. 4. С. 10-20.

21. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2021 р.: аналітична довідка / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. К.: УкрІНТЕІ, 2022. 53 с.

22. Semrl, N., Feigl, S., Taumberger, N., Bracic, T., Fluhr, H., Blockeel, C., & Kollmann, M. (2023). AI language models in human reproduction research: exploring ChatGPT’s potential to assist academic writing. Human Reproduction, dead207.

23. Hulai, O., & Herasymchuk, H. (2024). Principles of Open Science in the Activities of a Technical University. Economics & Education, 9(1), 28-34. https://doi.org/10.30525/2500-946X/2024-1-5.

24. The Essence of Science: What Is The Philosophy Of Science? (2023). https://mindthegraph.com/blog/what-is-the-philosophy-of-science/

ІІІ. Інформаційні ресурси

25. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний

26. ресурс]. Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.

27. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України

28. [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та
29. зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Режим
30. доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
31. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uipv.org – Назва з екрана.